

Secció I. Disposicions generals

CONSELL DE GOVERN

3369*Decret llei 1/2026, d'1 d'abril, pel qual s'adopten mesures extraordinàries i urgents per pal·liar la crisi econòmica produïda pels efectes de la guerra a l'Orient Mitjà*

Preàmbul

I

El context econòmic internacional actual es caracteritza per un elevat grau d'incertesa, derivat de la concurrència de diversos factors de naturalesa geopolítica i econòmica, entre els quals destaquen els efectes encara persistents de la guerra a Ucraïna, la tendència inflacionista sostinguda —especialment en els preus de l'energia i de les matèries primeres— i la intensificació recent del conflicte a la Franja de Gaza. Aquest conjunt de circumstàncies ha generat tensions significatives en els mercats internacionals i ha incidit negativament en les perspectives de creixement econòmic.

En aquest escenari, a final del mes de febrer, es va produir una escalada de la tensió a l'Orient Mitjà com a conseqüència d'una operació militar duita a terme pels Estats Units d'Amèrica i Israel contra el règim iranià, a la qual van seguir accions de resposta per part de l'Iran dirigides contra diversos objectius a la regió. Des d'aleshores, l'evolució del conflicte ha estat marcada per un increment sostingut de les hostilitats, amb efectes que transcendeixen l'àmbit humanitari i l'àmbit estrictament militar.

En particular, es constaten impactes rellevants en l'economia global, manifestats en la volatilitat dels mercats financers, en les alteracions del trànsit aeri i marítim internacional i en les disrupcions en rutes estratègiques del comerç energètic, especialment a l'entorn de l'estret d'Ormuz, amb incidència directa en el subministrament i en l'evolució dels preus del petroli i del gas entre d'altres.

En aquest sentit, cal destacar la rellevància geoestratègica de l'estret d'Ormuz, la qual incideix directament en el subministrament energètic global, atès que una part significativa de la producció d'hidrocarburs de països com els Emirats Àrabs Units, Qatar, Bahrain, Kuwait, l'Aràbia Saudita i l'Iraq depèn d'aquesta via marítima, per la qual s'estima que transita aproximadament el 20 % del total mundial de gas i petroli. Així mateix, les disrupcions en aquesta zona poden afectar altres cadenes de subministrament essencials, com les relacionades amb matèries primeres químiques i productes intermedis emprats en la fabricació de fertilitzants i pesticides, amb el consegüent impacte sobre el sector agrícola i els preus dels aliments.

En aquests moments, el conflicte continua actiu i sense perspectiva de resolució a curt termini, cosa que manté els mercats energètics en una situació d'elevada volatilitat i amb preus superiors als nivells previs a la crisi.

Aquesta situació d'alta incertesa en l'estabilitat geopolítica internacional a causa de la guerra a l'Orient Mitjà altera l'evolució dels esdeveniments i dificulta les previsions mundials.

II

En l'àmbit de les Illes Balears, pel fet de ser una comunitat de serveis, on el sector genera el 85 % del producte interior brut (PIB), i per la seva peculiaritat insular, hi ha una exposició més elevada a les fluctuacions internacionals que a altres regions espanyoles.

Per aquest motiu, la incidència de la guerra a l'Orient Mitjà tindrà conseqüències econòmiques molt diferents en funció de la durada i dels danys comesos a infraestructures productores de petroli o gas, així com de l'extensió que la guerra està assolint amb la implicació d'altres països de l'Orient Mitjà. Aquestes incògnites poden donar lloc a un xoc econòmic de gran magnitud com a conseqüència d'un conflicte global més llarg i intens del previst a l'inici i, per això, convé preparar-se.

El principal risc per a l'economia balear no resideix en el volum de l'intercanvi amb l'Iran o la resta de països de la zona, sinó en la vulnerabilitat energètica.

En una economia oberta com la nostra, l'exposició indirecta vinculada als serveis és el que més preocupa. Les restriccions en el subministrament mundial de petroli o gas que es poden derivar de la guerra, així com les conseqüències del tancament de l'estret d'Ormuz i les pujades en els preus energètics, tindrien conseqüències transversals a tota l'economia. Fins ara ja s'ha produït una escalada del preu del barril Brent de fins al 40 % i s'han superat els 100 dòlars per barril, amb conseqüències directes sobre la factura energètica i la competitivitat empresarial.

Els punts crítics que ajuden a explicar l'impacte a les Illes Balears d'aquestes primeres setmanes de conflicte a l'Orient Mitjà són els següents:

1. Un encariment del cost del transport

Una de les conseqüències més immediates és l'encariment del cost del transport, tant aeri com marítim i terrestre.

Per una banda, aquest increment es tradueix en una escalada dels preus dels combustibles derivats del petroli, amb conseqüències directes per al sector del transport i la logística, l'agricultura, la indústria i la construcció. Aquest important augment del cost del petroli s'està traduint, i ho fa de manera immediata, en un encariment dels preus dels combustibles i, per tant, en un encariment dels costos de transport i producció per a les empreses de les Illes Balears, a més d'una pressió a l'alça sobre la inflació i un possible retard en la flexibilització de tipus d'interès per part del Banc Central Europeu si la inflació persisteix en el temps, amb conseqüències sobre el consum i la inversió tant per a les empreses com per a les famílies.

Per una altra banda, aquest encariment també tindrà conseqüències directes sobre el preu del transport aeri i marítim. Com que es tracta d'una destinació turística illenca a la qual els turistes arriben per via aèria o marítima, és probable que les companyies aèries traslladin els increments del preu del querosè al preu dels bitllets. Això podria provocar un efecte dissuasiu per a determinats segments de mercat a l'hora de viatjar a les Illes Balears o una reducció de la despesa turística en altres sectors vinculats (com ara l'allotjament, la restauració, l'oci o el comerç).

2. Un encariment dels subministraments i de les matèries primeres

Segons la durada de la guerra i la disponibilitat de petroli i gas als mercats productors mundials, es podria produir un efecte inflacionista global en la cadena de valor de sectors intensius en combustibles, com el químic, el del paper, el de materials de construcció o el del plàstic, que acabin repercutint en l'encariment dels materials i afectant sectors com l'agricultura, la construcció, l'automoció o la logística. També pot provocar efectes secundaris en el món de les assegurances o les finances.

A curt termini, l'índex de referència del preu del gas a la Unió Europea, el gas natural TTF (semblant al Brent respecte del petroli), ja ha experimentat repunts propers al 57 %.

Així mateix, el preu de l'electricitat, segons Red Eléctrica de España, també s'ha incrementat exponencialment. En les primeres dues setmanes del conflicte bèl·lic, el preu va augmentar un 31 %, fins als 247 €/MWh. Tot i així, el dia 10 de març de 2026 va pujar un 215 % i va assolir el preu màxim històric superant els 600 €/MWh. Així les coses, també es preveuen increments significatius del preu de l'electricitat en les properes setmanes.

3. Les restriccions de determinats productes

Una altra situació preocupant és el risc de desproveïment de determinats components bàsics per a les cadenes de producció de les empreses, com ara alguns materials electrònics procedents d'Àsia que es podrien veure afectats amb conseqüències directes per als sectors tecnològics i d'automoció.

A més, la durada de la guerra i la inestabilitat en punts geogràfics claus per a les rutes internacionals (com ara la mar Roja, l'estret d'Ormuz o el canal de Suez) també podrien afectar el temps de trànsit. Una ruta alternativa (com la que passa pel cap de Bona Esperança) suposaria ampliar el transport entre 10 i 15 dies, fet que podria comprometre el subministrament puntual de determinats productes (com ara d'agroalimentació, maquinària i béns de consum). Aquesta situació podria generar una pujada significativa del cost del transport, així com el risc real de desproveïment en alguns productes.

4. Un augment de la inflació

Es dona per descomptat que aquesta guerra ocasionarà un augment dels preus de la cistella de la compra dels consumidors, visible a partir de les dades corresponents al mes de març que es publicaran a l'abril.

En els darrers anys, les Illes Balears han enregistrat un índex de preus de consum superior al del conjunt d'Espanya, un fet explicat no tan sols pel dinamisme de l'activitat econòmica a les Illes Balears, capdavantera en termes de creixement respecte a la resta de comunitats autònomes, sinó també per l'encariment dels productes i serveis pel fet de ser una comunitat insular.

5. Els impactes en el sector turístic

Aquesta guerra està conformant un nou panorama de fluxos turístics mundials per a la temporada de 2026. Mentre que els trajectes de llarga distància cap a l'Àsia s'estan desinflant, igual que ho fan els de mitjana distància cap a països veïns més exposats al conflicte, és probable que es produeixi un augment dels fluxos cap a destinacions del Carib i Llatinoamèrica, i també cap a destinacions segures de curta distància.

En aquest cas, cal tenir en compte que conflictes a l'Orient Mitjà passats han traslladat reserves cap a les Illes Balears, considerada una destinació segura. Durant anys, les Illes Balears han fet feina per aconseguir una oferta turística d'alta qualitat. Per tant, aquestes turbulències geopolítiques desestabilitzen l'activitat turística mundial, però probablement a les Illes Balears es produirà amb menys intensitat que en destinacions menys consolidades o menys madures.

6. El comportament del mercat borsari i del tipus d'interès

A curt termini, l'índex borsari ha estat molt volàtil. Dues setmanes després de l'inici de la guerra de l'Orient Mitjà, l'IBEX 35 es va reduir un 7,0 %.

Així mateix, aquesta incertesa també es trasllada a l'euríbor, que ja està notant les primeres conseqüències. A les dues setmanes de l'inici del conflicte, es va observar un augment de tres dècimes de punt percentual.

En general, i depenent de la durada de la guerra, es pot produir un deteriorament de les carteres d'inversió que provocarà cancel·lacions de projectes d'inversió. A més, la previsible pujada de tipus d'interès es traduirà en menys préstecs, tant per als consumidors com per als inversors.

7. La moderació de la taxa de creixement de l'economia

Si bé la magnitud d'aquest conflicte i l'impacte de les conseqüències econòmiques dependrà de moltes variables desconegudes fins a aquest moment, com la durada de la guerra, l'extensió cap a altres països, el tancament de l'estret d'Ormuz, les mesures d'amortiment mundial de la producció de petroli o gas, els danys a les plantes de producció de petroli o de gas i les mesures econòmiques pal·liatives dels països i regions, entre d'altres, diversos organismes internacionals ja han avançat que un increment sostingut del preu del petroli reduirà el PIB mundial i augmentarà la inflació. Europa en quedarà més afectada perquè és una de les regions més vulnerables per la seva alta condició d'importadora de combustible i de matèries primeres.

En aquest context, i per mitjà d'aquest Decret Llei, s'adopten mesures extraordinàries i urgents per pal·liar la crisi econòmica produïda pels efectes de la guerra a l'Orient Mitjà.

III

Aquest Decret Llei s'estructura en deu capítols, set disposicions addicionals, una disposició derogatòria i tres disposicions finals.

El capítol I estableix les disposicions generals de la norma.

Els capítols II i III regulen, respectivament, mesures per agilitar la tramitació de subvencions i les especialitats en matèria de tramitació de procediments que comportin expedients de despesa.

En el capítol IV s'estableixen unes mesures per assegurar l'equilibri econòmic dels contractes. D'una banda, s'incorpora la possibilitat de modificar els materials en els contractes públics, sempre que es garanteixi la funcionalitat i la seguretat de l'obra en execució i es compleixin els requisits procedimentals i substantius que, per a les modificacions contractuals, estableix la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, d'acord amb la doctrina que conté l'incís final del fonament jurídic 6 d) de la Sentència del Tribunal Constitucional 150/2025, de 23 de setembre. D'altra banda, es preveu que, en el supòsit que l'Estat dicti una normativa, amb caràcter bàsic, que prevegi una revisió excepcional de preus en els contractes d'obres o en un altre tipus de contractes, aquesta normativa també serà d'aplicació en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears; a més, s'estableix que els òrgans de contractació hauran de garantir, sempre que sigui legalment possible, la inclusió en els plecs de clàusules administratives particulars que s'aprovin a partir l'entrada en vigor d'aquest Decret Llei i fins al 31 de desembre de 2026, d'una clàusula de revisió de preus.

La resta dels capítols, del V al X, disposen mesures en matèria de liquiditat, fiscalitat, funció pública, agricultura, ramaderia i pesca, transports, així com indústria, construcció i comerç.

La disposició addicional primera preveu l'agilització de les normes reglamentàries de desplegament i execució d'aquest Decret Llei.

La disposició addicional segona remet al sistema d'ajuts d'estat que escaigui. D'acord amb l'article 107 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, els estats membres poden aprovar ajuts d'estat que facin front a danys causats directament per un esdeveniment de caràcter excepcional o destinats a posar remei a greus perturbacions de l'economia d'un estat membre, com els provocats per la crisi bèl·lica de l'Orient Mitjà, que es consideren compatibles. En el cas dels ajuts aprovats per aquest Decret Llei, destinats a mitigar els perjudicis causats directament pels esdeveniments actuals i excepcionals, requeriran subjectar-se al corresponent mecanisme de compatibilitat amb el sistema d'ajuts d'estat, tenint en compte que aquest esdeveniment excepcional afecta la totalitat o una part important de l'economia de l'estat membre de què es tracta, Espanya, i no només la de la comunitat autònoma de les Illes Balears, i permeten, entre d'altres aspectes, esmenar la falta de liquiditat de les empreses afectades directament o indirectament per la greu perturbació de l'economia causada per aquesta crisi bèl·lica.

La percepció dels ajuts esmentats queda vinculada a l'eventual marc de compatibilitat del règim d'ajuts d'estat que pugui regular la Comissió Europea, de manera que l'efectivitat plena dels ajuts dependrà de l'establiment d'un marc temporal d'ajuts estatals, d'una decisió de la Comissió Europea que autoritzi la compatibilitat dels ajuts regulats en aquest Decret llei amb el mercat interior, o instrument equivalent, o de la subjecció a un règim de compatibilitat determinat.

instrument equivalent, o de la subjecció a un règim de compatibilitat determinat.

La disposició addicional tercera preveu l'ampliació del crèdit de determinades convocatòries d'ajuts.

La disposició addicional quarta regula l'aplicació d'algunes normes d'aquest Decret llei per les administracions insulars i locals.

La disposició addicional cinquena estableix que s'ha de tenir en compte la doble i la triple insularitat.

En matèria de gestió pressupostària, i per mitjà de la disposició addicional sisena, s'ha considerat oportú introduir unes regles a fi de flexibilitzar la gestió dels crèdits necessaris per atendre els expedients de despesa originats com a conseqüència de la crisi econòmica provocada pels efectes de la guerra a l'Orient Mitjà, i a la vegada poder fer un seguiment exhaustiu de l'execució pressupostària; tot això, sens perjudici, evidentment, de les normes sobre vinculació de crèdits i modificacions pressupostàries que s'estableixen en els articles 6 a 8 de la Llei 6/2025, de 23 de juliol, de pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2025, i en la Llei 14/2014, de 29 de desembre, de finances de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

La disposició addicional setena regula mesures addicionals en matèria de contractació i de subvencions.

La disposició derogatòria inclou la clàusula habitual d'estil per la qual es disposa la derogació de totes les normes de rang igual o inferior que s'oposin a les normes que s'aproven per mitjà del Decret llei.

Mitjançant la disposició final primera s'introdueixen modificacions en el Text refós de les disposicions legals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria de tributs cedits per l'Estat, aprovat pel Decret legislatiu 1/2014, de 6 de juny, a fi d'establir, per a l'exercici fiscal de 2026, unes deduccions en el tram autonòmic de l'impost sobre la renda de les persones físiques, per una banda, per pal·liar els efectes de l'increment del cost financer en els contractes de préstec o de crèdit amb garantia hipotecària i tipus d'interès variable subscrits per finançar l'adquisició d'habitatge; i, per altra banda, per l'obtenció de subvencions o ajuts per pal·liar l'impacte provocat per la guerra a l'Orient Mitjà.

La disposició final segona conté diverses modificacions de la Llei 6/2025 esmentada, necessàries per poder donar compliment a les mesures contingudes en aquest Decret llei. A més, respecte dels col·lectius del sector públic legalment previstos en aquesta Llei, s'hi inclou la modificació necessària per fer efectiu l'increment retributiu de l'1,5 per cent per a l'any 2026, l'abonament dels endarreriments corresponents, i els termes en què es durà a terme l'increment retributiu addicional i consolidable, d'acord amb el Reial decret llei 14/2025, de 2 de desembre, pel qual s'aproven mesures urgents en matèria de retribucions en l'àmbit del sector públic.

Finalment, la disposició final tercera estableix l'entrada en vigor del Decret llei l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Totes aquestes mesures requereixen l'aprovació de les corresponents normes de rang legal.

IV

El decret llei regulat en l'article 49 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, a imatge del que preveu l'article 86 del text constitucional, constitueix un instrument en mans del Govern de la Comunitat Autònoma per fer front a situacions de necessitat extraordinària i urgent, encara que amb el límit de no poder afectar determinades matèries. Com a disposició legislativa de caràcter provisional que és, la permanència del decret llei en l'ordenament jurídic està condicionada a la ratificació parlamentària corresponent, mitjançant la convalidació, sens perjudici de l'eventual tramitació ulterior del text del decret llei ja convalidat com a projecte de llei pel procediment d'urgència.

D'aquesta manera, el decret llei autonòmic constitueix una figura inspirada en la que preveu l'article 86 de la Constitució respecte del Govern de l'Estat, l'ús de la qual ha produït una jurisprudència extensa del Tribunal Constitucional. Així, aquest alt tribunal ha declarat que la definició, pels òrgans polítics, d'una situació de necessitat extraordinària i urgent requereix ser explícita i raonada, i que hi ha d'haver una connexió de sentit o relació d'adequació entre la situació excepcional i les mesures que es pretenen adoptar, les quals han de ser idònies, concretes i d'eficàcia immediata; tot això, en un termini més breu que el requerit per la via ordinària o pels procediments d'urgència per a la tramitació parlamentària de les lleis, tenint en compte que l'aplicació en cada cas d'aquests procediments legislatius no depèn del Govern.

Així mateix, el Tribunal Constitucional ha dit que no s'ha de confondre l'eficàcia immediata de la norma provisional amb la seva execució instantània, i, per tant, s'ha de permetre que les mesures adoptades amb caràcter d'urgència incloguin posteriors desplegaments reglamentaris o actuacions administratives d'execució d'aquestes mesures o normes de rang legal (entre d'altres, la Sentència 237/2012, de 13 de desembre).

Per tant, el decret llei constitueix un instrument constitucionalment lícit, sempre que la finalitat que justifica la legislació d'urgència sigui atendre una situació concreta, dins els objectius governamentals, que per raons difícils de preveure requereix una acció normativa immediata en un termini més breu que el requerit per la via normal o pel procediment d'urgència per a la tramitació parlamentària de les lleis, especialment pel fet que la determinació del procediment esmentat no depèn del Govern (STC 6/1983, de 4 de febrer, fonament jurídic 5; 11/2002, de 17 de gener, fonament jurídic 4; 137/2003, de 3 de juliol, fonament jurídic 3, i 189/2005, de 7 juliol, fonament jurídic 3).

Així mateix, l'apreciació de la necessitat extraordinària i urgent d'aprovar les mesures que s'inclouen en aquest Decret llei forma part del judici polític o d'oportunitat que correspon al Govern (STC 142/2014, d'11 de setembre, fonament jurídic 3, i 61/2018, de 7 de juny, fonament jurídic 4); aquesta decisió, sens dubte, suposa una ordenació de prioritats polítiques d'actuació, i la conclusió no es pot enervar pel fet que hi hagi altres possibles mesures (STC 156/2021, de 16 de setembre). Alhora, la necessitat s'ha d'entendre amb un caràcter flexible i ampli, és a dir, no com una necessitat absoluta que suposi un perill greu per al sistema constitucional, sinó com una necessitat relativa respecte de situacions concretes dels objectius governamentals que requereixen una acció normativa immediata més breu que la requerida per la via normal o pel procediment d'urgència per a la tramitació parlamentària de les lleis (STC 18/2023, de 21 de març, fonament jurídic 2).

En l'exposició anterior d'aquest preàmbul s'han destacat les circumstàncies que motiven l'aprovació d'aquest Decret llei, de manera que la crisi econòmica causada per la guerra de l'Orient Mitjà, que es tradueix, en síntesi, en un augment del preu dels combustibles i, arran d'això, en un augment de la inflació, fa necessari adoptar mesures pal·liatives.

Atès aquest escenari, es justifica la necessitat extraordinària i urgent d'adoptar mesures de manera peremptòria en les diverses matèries objecte d'aquest Decret llei.

A aquest efecte, la jurisprudència del Tribunal Constitucional no exigeix que aquesta situació hagi d'estar justificada en tot cas amb dades concretes, reals o actuals —o recolzada en aquestes—, ni en informació estadística de procedència oficial o d'un altre tipus (STC 8/2023, de 21 de març), per la qual cosa no es requereix l'aportació de dades exactes en relació amb aquesta situació apreciada discrecionalment pel Govern (STC 14/2020, de 28 de gener).

En aquest sentit, i d'acord amb la doctrina del Tribunal Constitucional, les necessitats que requereixen una acció normativa immediata es vinculen normalment amb situacions de caràcter eminentment socioeconòmic, sobretot quan aquestes situacions es produeixen en el marc d'allò que el Tribunal Constitucional anomena conjuntures econòmiques problemàtiques, per al tractament de les quals el decret llei constitueix un instrument constitucionalment lícit, d'acord amb els objectius governamentals (STC 137/2003, de 3 de juliol; 40/2021, de 18 de febrer, i 17/2023, de 9 de març).

I això al marge que, com ha declarat també reiteradament el Tribunal Constitucional, la valoració de la necessitat extraordinària i urgent d'una determinada mesura és independent de la seva imprevisibilitat i pot tenir origen fins i tot en la inactivitat prèvia del Govern (STC 137/2011, de 14 de setembre; 1/2012, de 13 de gener, i 18/2023, de 21 de març), ja que el que és rellevant no és tant la causa de les circumstàncies que justifiquen la legislació d'urgència com el fet que aquestes circumstàncies efectivament hi concorrin (STC 11/2002, de 17 de gener, i 18/2023, de 21 de març).

D'aquesta manera, el fet que els terminis per aprovar una llei als parlaments autonòmics puguin ser més breus que en el cas de les Corts Generals només constitueix un element més que s'ha de tenir en compte, particularment en els supòsits en què no es digui res sobre la necessitat i la urgència de corregir la situació diagnosticada (STC 137/2011, de 14 de setembre), atès que, una vegada considerades la necessitat i la urgència de les mesures adoptades, no cal fer o aportar un estudi o pronòstic dels riscos que se'n podrien derivar si s'espera a la tramitació de la modificació normativa pretesa pel procediment legislatiu ordinari (STC 18/2023, de 21 de març).

Així doncs, aquest Decret llei respon a l'exigència del Tribunal Constitucional que hi hagi una connexió de sentit o relació d'adequació entre la situació excepcional i les mesures que es pretenen adoptar, que han de ser idònies, concretes i d'eficàcia immediata.

Els motius d'oportunitat que s'han exposat, així com les mesures que s'adopten en aquest Decret llei, justifiquen raonadament l'adopció d'aquesta norma d'acord amb la jurisprudència del Tribunal Constitucional (STC 29/1982, de 31 de maig, fonament jurídic 3; 111/1983, de 2 de desembre, fonament jurídic 5, i 182/1997, de 20 d'octubre, fonament jurídic 3).

D'aquesta manera, la utilització d'aquesta figura normativa compleix els dos pressupòsits de validesa, com són la situació de necessitat extraordinària i urgent i la no afectació de les matèries que li són vedades.

Per tant, en el conjunt i en cada una de les mesures que s'hi adopten, hi concorre, per la seva naturalesa i la seva finalitat, la necessitat extraordinària i urgent que exigeixen els articles 86 de la Constitució espanyola i 49 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, com a pressupòsits que habiliten l'aprovació d'aquest Decret llei. Per això, el Govern de les Illes Balears considera plenament adequat l'ús d'aquest instrument per donar cobertura a les disposicions que s'hi han descrit.

Aquest Decret llei es dicta en el marc dels títols competencials establerts en els articles 30 i 31 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, particularment en els apartats 5, 6, 10, 21, 22, 28, 34, 42 i 50 de l'article 30 i en els apartats 3, 5, 6, 8, 13 i 16 de l'article 31.

Per tot això, a proposta del conseller d'Economia, Hisenda i Innovació, de la consellera de Presidència, Coordinació de l'Acció de Govern i Cooperació Local, del conseller d'Empresa, Autònoms i Energia, del conseller d'Habitatge, Territori i Mobilitat, de la consellera de Treball, Funció Pública i Diàleg Social, del conseller d'Agricultura, Pesca i Medi Natural, i del conseller de la Mar i del Cicle de l'Aigua, i havent-ho considerat el Consell de Govern en la sessió del dia 1 d'abril de 2026, s'aprova el següent

DECRET LLEI

Capítol I

Disposicions generals

Article 1

Objecte i finalitat

1. L'objecte d'aquest Decret Llei és establir mesures extraordinàries, urgents i temporals per afrontar les conseqüències en l'economia de les Illes Balears derivades de la guerra a l'Orient Mitjà, en especial en els sectors econòmics agrícola, ramader, pesquer, dels transports, de la indústria, de la construcció i del comerç.
2. En atenció a la concurrència de raons d'interès general, mitjançant aquest Decret Llei es preveu també establir mesures d'agitació de l'activitat subvencional i, en general, dels procediments i les actuacions administratives que impliquin expedients de despesa amb fonament en aquest Decret Llei o en les normes reglamentàries de desplegament o execució.

Article 2

Àmbit territorial d'aplicació

Les mesures que conté aquest Decret Llei són d'aplicació en el territori de les Illes Balears.

Capítol II

Mesures per agilitar la tramitació de subvencions

Article 3

Àmbit d'aplicació

1. El règim especial regulat en aquest capítol és aplicable a l'activitat de foment que duguin a terme l'Administració de la Comunitat Autònoma i els ens públics de caràcter instrumental que en depenen, per afrontar les conseqüències econòmiques derivades dels increments de preus de l'energia i de la crisi provocada per la guerra a l'Orient Mitjà, amb càrrec als subprogrames amb codificació OM que s'habilitin en els termes que s'indica en la disposició adicional sisena.
2. Aquest règim especial té vigència fins al dia 31 de desembre de 2026, data a partir de la qual no es poden aprovar bases reguladores ni iniciar procediments de concessió de subvencions a l'empara d'aquest capítol, que sí que és aplicable, això no obstant i si escau, a les actuacions dels procediments en tramitació que s'hagin iniciat en el marc de les disposicions d'aquest Decret Llei.
3. El règim previst en aquest capítol s'entén sens perjudici de les regles especials que puguin ser aplicables a determinades subvencions i ajudes, d'acord amb el que preveu aquest Decret Llei.

Article 4

Aprovació i contingut de les bases reguladores i de les convocatòries

1. Per aprovar les bases reguladores de la concessió de subvencions no són aplicables les previsions del capítol II del títol IV de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, sinó únicament els tràmits següents: resolució d'inici, informació pública per un període de set dies, informe dels serveis jurídics i, si escau, fiscalització prèvia de la Intervenció General.
2. L'elaboració, l'aprovació i la publicació oficial de les bases reguladores poden incloure la de les convocatòries corresponents.
3. Les bases reguladores i les convocatòries poden:

- a) Exigir que la participació en el procediment de concessió de la subvenció, com també en les actuacions de justificació i comprovació, es faci exclusivament per via telemàtica, quan es compleixin les condicions previstes en la normativa administrativa general.

- b) Prescriure, quan escaigui, que sigui un òrgan de caràcter unipersonal l'encarregat d'exercir les funcions legalment atribuïdes a les comissions avaluadores.
- c) Preveure la concessió de bestretes fins al 100 % de l'import màxim de la subvenció, amb l'autorització prèvia del conseller d'Economia, Hisenda i Innovació.
- d) Dispensar totalment o parcialment la constitució de garanties en funció de la capacitat econòmica del futur beneficiari.
- e) Permetre l'acreditació dels requisits per a la concessió dels ajuts i la justificació de les despeses corresponents a subvencions d'import igual o inferior a vint-i-cinc mil euros mitjançant una declaració responsable de la persona o l'entitat beneficiària, sens perjudici de les actuacions posteriors de comprovació i control.
- f) Posar a disposició de les persones i entitats beneficiàries un model simplificat de compte justificatiu.

Article 5

Supòsits de manca de bases reguladores, de convocatòria o de concurrència

Les regles previstes en l'article anterior poden ser igualment aplicables als procediments de concessió de subvencions que s'iniciïn d'ofici o a sol·licitud de persona interessada en els quals no sigui legalment necessària l'aprovació prèvia de bases reguladores o de convocatòria, o no sigui exigible la concurrència.

A aquests efectes, i a més dels supòsits que preveuen les lletres a) a d) de l'article 12.1 del Text refós de la Llei de subvencions, aprovat pel Decret legislatiu 2/2005, de 28 de desembre, en els casos de competències concurrents, es podran concedir fins i tot d'ofici, amb una possible convocatòria prèvia informativa, els complements autonòmics d'altres subvencions establertes i regulades per l'Administració de l'Estat, a què es refereix l'article 3.2 del Text refós esmentat, que decideixin atorgar els òrgans competents per a la concessió de subvencions en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears, als mateixos beneficiaris declarats per l'òrgan estatal competent, sempre que la normativa reguladora estatal no ho prohibeixi expressament.

Article 6

Regles especials de gestió

1. Les bases reguladores i les convocatòries poden establir que la comprovació econòmica es faci mitjançant un sistema de mostreig de les factures o dels documents acreditatius de la realització i, si escau, del pagament de les despeses, sempre que es tracti de despeses de caràcter successiu o recurrent vinculades a l'activitat subvencionada.
2. En el cas de subvencions cofinançades per dues o més administracions públiques de les Illes Balears, les bases reguladores poden establir un sistema simplificat de justificació de la quantia total de la subvenció amb la finalitat que la persona beneficiària hagi de presentar el compte justificatiu només a una de les administracions.

Article 7

Mesures comunes a les convocatòries de subvencions de l'Administració de la Comunitat Autònoma i els ens públics de caràcter instrumental que en depenen

1. Els expedients de concessió de subvencions derivats de les convocatòries de subvencions que, arran d'aquest Decret i d'acord amb el que es preveu en aquest capítol, duguin a terme l'Administració de la Comunitat Autònoma i els ens públics de caràcter instrumental que en depenen no s'han de sotmetre a la fiscalització prèvia de la Intervenció General de la comunitat autònoma, en cap de les fases de gestió i execució del pressupost de despeses.

Aquestes despeses han de ser objecte de control financer, amb l'abast material i temporal que determini la conselleria competent en matèria d'hisenda i pressuposts en el programa de control financer corresponent.

Així mateix, totes aquestes subvencions s'entendran incloses en el pla estratègic de subvencions, sense que aquest pla s'hagi de modificar expressament

2. Excepcionalment, per als expedients esmentats en l'apartat anterior, i per a l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i els organismes autònoms que en depenen, no serà d'aplicació l'exigència d'autorització prèvia del Consell de Govern per autoritzar i disposar la despesa en els supòsits que preveu l'article 10.2 de la Llei 6/2025, de 23 de juliol, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2025.

Així mateix, excepcionalment, per als expedients esmentats en l'apartat anterior, i per a les entitats que integren el sector públic empresarial i fundacional autònom, no serà d'aplicació l'exigència d'autorització prèvia del Consell de Govern per iniciar l'expedient de despesa en els supòsits que preveu l'article 15.2 de la Llei 7/2010, de 21 de juliol, del sector públic instrumental de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Capítol III

Especialitats en matèria de tramitació de procediments que comportin expedients de despesa

Article 8

Tramitació d'urgència i despatx prioritari dels procediments que comportin expedients de despesa

1. A totes les actuacions i els procediments administratius que comportin expedients de despesa que derivin de les mesures previstes en aquest Decret llei o en les normes reglamentàries de desplegament o execució se'ls ha d'aplicar la tramitació d'urgència i el despatx prioritari, en els termes que preveuen, respectivament, els articles 33 i 71 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

D'acord amb aquesta declaració legal, la tramitació d'urgència i el despatx prioritari en cada cas no requereixen cap motivació específica.

2. En cap cas no s'han de reduir els terminis corresponents a la presentació de sol·licituds i de recursos.

Capítol IV

Mesures per assegurar l'equilibri econòmic dels contractes

Article 9

Modificació dels materials en els contractes públics

1. En els contractes públics de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i del seu sector públic instrumental, a petició de l'empresa adjudicatària, ponderant les circumstàncies concurrents en cada cas i amb l'informe previ del responsable del contracte, a criteri de l'òrgan de contractació es pot acordar una modificació dels materials tinguts en compte per elaborar l'oferta que va servir de base a l'adjudicació, sempre que la modificació permeti una rebaixa (o un no increment) dels preus i no impliqui un minvament en la funcionalitat i la seguretat de l'obra o del contracte en execució.

2. La sol·licitud ha d'incloure una proposta de modificació dels materials tinguts en compte per elaborar l'oferta que va servir de base a l'adjudicació i la seva substitució per altres de més econòmics o del mateix preu, i s'ha de tramitar de conformitat amb els requisits procedimentals i substantius que es disposen per a les modificacions contractuals en la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014.

3. El Consell de Govern pot acordar, amb caràcter orientatiu, els supòsits en els quals es pugui considerar que concorren circumstàncies sobrevingudes determinants d'un desequilibri econòmic imprevisible als efectes del que preveuen els apartats anteriors d'aquest article, sens perjudici del compliment dels requisits i dels límits referits en els apartats esmentats.

Article 10

Revisió de preus

1. En el supòsit que, en el context del conflicte a l'Orient Mitjà, l'Estat dicti una normativa en matèria de contractació pública que, amb caràcter bàsic, prevegi una revisió excepcional de preus en els contractes d'obres o en un altre tipus de contractes, aquesta normativa també serà d'aplicació en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears en els termes que prevegi aquesta normativa bàsica estatal.

2. Sens perjudici del que estableix l'apartat anterior, els òrgans de contractació hauran de garantir, sempre que sigui legalment possible, la inclusió en els plecs de clàusules administratives particulars que s'aprovin a partir l'entrada en vigor d'aquest Decret llei i fins al 31 de desembre de 2026, d'una clàusula de revisió de preus en el marc dels articles 103 a 105 de Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014.

Capítol V

Mesures en matèria de liquiditat

Article 11

Ajuts al finançament d'empreses de les Illes Balears afectades pel conflicte de l'Orient Mitjà

1. S'aproven ajuts extraordinaris al finançament de la liquiditat d'autònoms i de petites i mitjanes empreses de les Illes Balears dels sectors

primari, industrial, de la construcció i del transport per mitjà dels ajuts financers prevists en el Decret 29/2011, d'1 d'abril, de mesures urgents en matèria de finançament d'inversions productives i liquiditat de les pimes a les Illes Balears.

En cas que l'evolució del conflicte produís conseqüències econòmiques directes en altres sectors, la convocatòria d'ajuts corresponent podrà ampliar aquests ajuts extraordinaris de liquiditat als sectors afectats.

2. Aquests ajuts són urgents, extraordinaris i temporals, i es poden sol·licitar fins al 31 de desembre de 2026, en els termes que estableixi la convocatòria d'ajuts corresponent.

3. El pressupost màxim previst serà de 4.000.000 d'euros per a la convocatòria d'ajuts per als anys 2026 i 2027 (ampliable a 2028) a les empreses amb activitat a les Illes Balears per cobrir les comissions d'obertura i d'estudi, els interessos i el cost de l'aval de societats de garantia recíproca per operacions de finançament de liquiditat i d'inversions productives i en innovació, digitalització i sostenibilitat, que pot ser objecte de cofinançament amb càrrec al Programa FEDER 2021-2027 de les Illes Balears.

Capítol VI Mesures fiscals

Article 12

Beneficis fiscals aplicables a taxes portuàries de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears

1. S'estableixen, amb caràcter extraordinari, des de l'1 d'abril de 2026 fins al 30 de juny de 2026, les bonificacions temporals següents sobre la quota tributària de les taxes portuàries regulades en la Llei 11/1998, de 14 de desembre, sobre el règim específic de les taxes de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears:

a) El 50 % de la quota de les taxes portuàries de les quals siguin subjectes passius les navilieres dels vaixells de transport que prestin servei de línia regular amb destinació a ports de competència autonòmica.

b) El 100 % de la quota de les següents taxes portuàries de les quals siguin subjectes passius les embarcacions de les modalitats de pesca professional a què es refereix l'article 20 de la Llei 6/2013, de 7 de novembre, de pesca marítima, marisqueig i aqüicultura a les Illes Balears, amb port base a ports de competència autonòmica:

1a. La taxa relativa a la pesca fresca (taxa G-4), el fet imposable de la qual es regula en l'article 262 de la Llei 11/1998.

2a. La taxa per emmagatzematge (taxa E-2), el fet imposable de la qual es regula en l'article 291 de la Llei 11/1998.

3a. La taxa per subministrament d'aigua i d'energia elèctrica (taxa E-3), el fet imposable de la qual es regula en l'article 299 de la Llei 11/1998.

2. Aquestes bonificacions poden ser aplicables al tercer trimestre de l'any 2026 mitjançant un acord del Consell de Govern, a proposta del conseller de la Mar i del Cicle de l'Aigua.

Capítol VII Mesures en matèria de funció pública

Article 13

Aprovació de programes temporals

1. Atesa la necessitat urgent de personal de caràcter tècnic per gestionar els expedients de contractació i de subvencions a què fan referència els articles 3 a 9 anteriors, així com els capítols VIII a X i la disposició addicional tercera d'aquest decret llei, i sempre que no es puguin assumir els objectius assignats al projecte mitjançant l'estructura orgànica i funcional de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, es poden aprovar programes temporals, amb una durada màxima d'un any, prorrogable de manera excepcional i motivadament per un any més.

2. Quan aquests programes temporals prevegin el nomenament de personal funcionari interí, els han d'aprovar els consellers competents per a cada matèria, amb els informes preceptius, previs i vinculants de la Direcció General de Pressuposts i Finançament i de la Direcció General de Funció Pública, els quals s'han de pronunciar sobre els aspectes pressupostaris i de sostenibilitat financera i sobre els aspectes de legalitat aplicables, respectivament, a sol·licitud de l'òrgan directiu corresponent, motivada per la referència a les necessitats de recursos humans inherents al contingut del programa temporal i a la impossibilitat o la dificultat de cobrir aquestes necessitats amb personal preexistent.

Els informes de la Direcció General de Pressuposts i Finançament i de la Direcció General de Funció Pública esmentats substitueixen els informes a què fa referència l'apartat 2 de l'article 19 de la Llei 6/2025, de 23 de juliol, de pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2025. En els casos en què es verifiquin els supòsits dels apartats 3, 4, 5, 6 o 7 de l'article 19 de la Llei 6/2025 esmentada, s'han d'emetre els informes prevists en aquests apartats o les normes equivalents de les successives lleis anuals de pressuposts generals, amb referència al projecte temporal corresponent.

El programa temporal pot preveure el nomenament de personal funcionari interí de programa, i la despesa es pot imputar al capítol de despeses de personal o al capítol de despeses d'inversions, d'acord amb l'article 74 de la Llei 14/2014, de 29 de desembre, de finances de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. En tot cas, s'ha de retre compte al Consell de Govern de l'aprovació d'aquests programes temporals.

3. A fi d'obtenir l'informe de la Direcció General de Pressuposts i Finançament a què fa referència l'apartat anterior, s'ha de trametre la documentació següent:

- a) Un informe del programa temporal en el qual s'han de consignar l'objecte i la finalitat, les tasques que se'n deriven, les necessitats de personal vinculades, fent menció expressa a la impossibilitat d'assumir-les amb mitjans propis, i les seves característiques, la necessitat urgent inajornable dels nomenaments de personal vinculats, la direcció de les actuacions, l'adscripció orgànica, la durada del projecte, que no pot excedir d'un any, prorrogable de manera excepcional i motivada per un any més, i el cost i la partida pressupostària amb la qual s'atendrà la despesa.
- b) A l'informe esmentat s'hi ha d'incorporar un quadre resum amb el cost previst per a tot el personal funcionari interí adscrit al programa temporal, en què s'especifiqui cada lloc de treball amb el detall del cost de les retribucions i separatament del cost de la seguretat social i, si s'escau, la previsió d'altres despeses.
- c) Un certificat de suficiència pressupostària, amb la referència de tots els exercicis de la durada del programa.
- d) En el cas de nomenament de personal funcionari interí de programa vinculat a un projecte d'inversió amb càrrec al capítol 6 de despeses, també s'ha d'adjuntar el projecte d'inversió afectat. Quan el projecte d'inversió només prevegi despeses de personal i l'import coincideixi amb el del programa temporal, el projecte d'inversió es pot entendre substituït pel programa temporal, sempre que es justifiqui la capacitat de produir efectes futurs d'acord amb l'article 48.1 del Decret 75/2004, de 22 d'agost, de desplegament de determinats aspectes de la Llei de finances i de les lleis de pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

4. Amb independència del personal interí de programa, també es pot nomenar personal funcionari interí per acumulació de tasques o contractar personal laboral de durada determinada, d'acord amb la normativa de funció pública i laboral vigent. En aquests casos, a la sol·licitud d'informe de la Direcció General de Pressuposts i Finançament també s'hi ha d'adjuntar:

- a) Un informe justificatiu sobre l'acumulació de tasques sobrevinguda, amb el cost i la font de finançament amb càrrec a la qual s'atendrà la despesa.
- b) A l'informe esmentat s'hi ha d'incorporar un quadre resum amb el cost previst per a cada lloc de treball, amb el detall del cost de les retribucions i separatament del cost de la seguretat social i, si s'escau, la previsió d'altres despeses.
- c) Un certificat de suficiència pressupostària, amb la referència de tots els exercicis de la durada del nomenament.

5. La documentació necessària per tramitar els informes de la Direcció General de Funció Pública relatius al nomenament o a la contractació de personal interí de programa temporal o per acumulació de tasques s'ha de determinar mitjançant una resolució de la directora general de Funció Pública.

Capítol VIII

Mesures en matèria d'agricultura, ramaderia i pesca

Article 14

Ajuts per al sector pesquer davant l'encariment dels costos energètics

En el termini màxim de dos mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Decret llei, la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural o l'entitat pública Fons de Garantia Agrària i Pesquera de les Illes Balears (en endavant, FOGAIBA) ha d'aprovar una convocatòria d'ajuts per al sector pesquer per contribuir a cobrir el sobrecost del gasoil pesquer.

El pressupost màxim previst per a aquests ajuts és de 750.000 euros, amb càrrec a les partides pressupostàries que s'estableixin en la convocatòria corresponent.

Article 15

Ajuts per al sector agrari davant l'encariment dels costos energètics, dels pinsos i dels fertilitzants

En el termini màxim de dos mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Decret llei, la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural o l'entitat

FOGAIBA ha d'aprovar una convocatòria d'ajuts per a productors agrícoles i ramaders de les Illes Balears, a fi de contribuir a cobrir el sobrecost del gasoil agrari, així com dels pinsos i dels fertilitzants.

El pressupost màxim previst per a aquests ajuts, amb càrrec a les partides pressupostàries que s'estableixin en la convocatòria corresponent, és el següent:

- a) Per compensar l'increment del gasoil agrari: 750.000 euros.
- b) Per compensar l'increment del preu dels pinsos: 3.500.000 d'euros.
- c) Per compensar el sobrecost dels fertilitzants: 1.500.000 d'euros.

Article 16

Ajuts al transport d'insums i mercaderies del sector agrari

En el termini màxim de dos mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Decret llei, la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural o l'entitat FOGAIBA ha d'aprovar una convocatòria d'ajuts per contribuir a cobrir el sobrecost del transport d'insums i mercaderies del sector agrari.

El pressupost màxim previst per a aquests ajuts és d'1.000.000 d'euros, amb càrrec a les partides pressupostàries que s'estableixin en la convocatòria corresponent.

Article 17

Ajuts per al foment del consum de producte local

En el termini màxim de dos mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Decret llei, la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Medi Natural o l'entitat FOGAIBA ha d'aprovar una convocatòria d'ajuts per fomentar el consum de producte local per mitjà d'una campanya de bons, que tindrà com a persona beneficiària final la persona consumidora resident a les Illes Balears.

El pressupost màxim previst per a aquests ajuts és d'1.000.000 d'euros, amb càrrec a les partides pressupostàries que s'estableixin en la convocatòria corresponent.

Capítol IX

Mesures en matèria de transports

Article 18

Ajudes per al transport de mercaderies i viatgers

1. En el termini màxim de dos mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Decret llei i amb la finalitat de compensar l'increment del cost del combustible, la Conselleria d'Habitatge, Territori i Mobilitat ha d'aprovar una convocatòria d'ajuts per a les persones físiques o jurídiques titulars d'autoritzacions de transport de mercaderies domiciliades en l'àmbit territorial de les Illes Balears.

El pressupost màxim previst per a aquesta convocatòria d'ajudes, amb càrrec a les partides pressupostàries que s'estableixin en la convocatòria corresponent, és de 6.000.000 d'euros per al transport de mercaderies, el qual es distribuirà per vehicle autoritzat, amb els imports que s'estableixin en la convocatòria en funció del tipus de vehicle.

2. En el termini màxim de dos mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Decret llei, i amb la finalitat de compensar l'increment del cost del combustible, la Conselleria d'Habitatge, Territori i Mobilitat ha d'aprovar una convocatòria d'ajuts per als titulars d'autoritzacions de transport públic de viatgers en autobús en l'àmbit territorial de les Illes Balears.

El pressupost màxim previst per a aquesta convocatòria d'ajudes, amb càrrec a les partides pressupostàries que s'estableixin en la convocatòria corresponent, és de 750.000 euros, el qual es distribuirà per vehicle autoritzat, amb els imports que s'estableixin en la convocatòria en funció del tipus de vehicle.

3. En el termini màxim de dos mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Decret llei i amb la finalitat de compensar l'increment del cost del combustible, la Conselleria d'Habitatge, Territori i Mobilitat ha d'aprovar una convocatòria d'ajuts per als titulars d'autoritzacions de transport públic de viatgers en vehicles de taxi i d'arrendament amb conductor domiciliades en l'àmbit territorial de les Illes Balears.

El pressupost màxim previst per a aquesta convocatòria d'ajudes és de 600.000 euros, amb càrrec a les partides pressupostàries que s'estableixin en la convocatòria corresponent, i d'acord amb la distribució següent:

- a) 500.000 euros per al transport públic de viatgers en taxi, el qual es distribuirà per vehicle autoritzat.

b) 100.000 euros per al transport públic de viatgers en vehicle d'arrendament amb conductor, el qual es distribuirà per vehicle autoritzat.

Article 19**Ajudes per al desballestament de vehicles**

En el termini màxim de dos mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Decret llei, la Conselleria d'Habitatge, Territori i Mobilitat ha d'aprovar una convocatòria d'ajuts per al desballestament de vehicles adscrits a una autorització de transport de mercaderies o de transport de viatgers en autobús domiciliada a les Illes Balears.

El pressupost màxim previst per a aquesta convocatòria d'ajudes és de 2.500.000 d'euros, el qual es distribuirà per vehicle desballestat, amb els imports i amb càrrec a les partides pressupostàries que s'estableixin en la convocatòria corresponent.

Capítol X**Mesures en l'àmbit de la indústria, la construcció i el comerç****Article 20****Ajudes en matèria d'indústria i construcció**

En el termini màxim de dos mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Decret llei, la Conselleria d'Empresa, Autònoms i Energia ha d'aprovar una convocatòria extraordinària i temporal d'ajudes en matèria d'indústria i construcció.

L'objectiu d'aquestes ajudes és compensar el pes dels combustibles en els costos dels empresaris, així com l'increment del preu de les matèries primeres, en els termes que es concretin en les corresponents bases reguladores i convocatòria.

El pressupost màxim previst per a aquests ajuts és de 8.000.000 d'euros, amb càrrec a les partides pressupostàries que s'estableixin en la convocatòria corresponent.

Article 21**Ajudes en matèria de comerç i d'aliments**

En el termini màxim de dos mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Decret llei, la Conselleria d'Empresa, Autònoms i Energia ha d'aprovar una convocatòria extraordinària i temporal d'ajudes en matèria de comerç i d'aliments per mitjà d'una campanya de bons.

El pressupost màxim previst per a aquests ajuts és de 3.500.000 d'euros, amb càrrec a les partides pressupostàries que s'estableixin en la convocatòria corresponent.

Article 22**Ajudes per al foment de l'exportació mitjançant el noli de transports**

En el termini màxim de dos mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Decret llei, la Conselleria d'Empresa, Autònoms i Energia ha d'aprovar una convocatòria extraordinària i temporal d'ajudes destinades al noli de transports per exportar mercaderies per part d'empreses amb activitat a les Illes Balears.

L'objectiu d'aquestes ajudes és facilitar la sortida als mercats exteriors i compensar l'increment dels costos logístics i de transport derivats de la crisi internacional provocada per la guerra a l'Orient Mitjà, en els termes que es concretin en les corresponents bases reguladores i convocatòria.

El pressupost màxim previst per a aquests ajuts és de 2.000.000 d'euros, amb càrrec a les partides pressupostàries que s'estableixin en la convocatòria corresponent.

Disposició adicional primera**Normes reglamentàries de desplegament i execució**

En el marc del que estableix l'article 46.2.b) de la Llei 1/2019, i atesa l'excepcionalitat i la urgència de les diverses mesures que s'han d'adoptar per pal·liar la crisi econòmica produïda pels efectes de la guerra a l'Orient Mitjà, les disposicions generals que es dictin en desplegament i execució d'aquest Decret llei han de ser elaborades i aprovades per les conselleries competents amb rang d'ordre, i han de seguir el procediment d'urgència de la secció 3a del capítol II del títol IV de la Llei 1/2019.

Disposició adicional segona

Ordenament de la Unió Europea en matèria d'ajuts d'estat

1. L'aplicació de les mesures recollides en el capítol II s'ha d'ajustar al que disposa l'ordenament de la Unió Europea en matèria d'ajuts d'estat.
2. L'efectivitat plena dels ajuts prevists en el capítol II està vinculada a la subjecció a un règim de compatibilitat determinat, a l'establiment d'un marc temporal d'ajuts estatals o a una decisió de la Comissió Europea que n'autoritzi la compatibilitat amb el mercat interior o instrument equivalent.

Disposició adicional tercera

Ampliació de crèdit de convocatòries d'ajuts

El conseller d'Economia, Hisenda i Innovació ampliarà en 5.000.000 d'euros la dotació de crèdit de les convocatòries relacionades a continuació, prèvia sol·licitud motivada i quantificada del centre gestor, i amb l'informe favorable de la Direcció General de Pressupost i Finançament:

- a) La convocatòria del FOGAIBA de subvencions per a inversions en explotacions agràries corresponents a l'any 2024 (BOIB núm. 175, de 28 de desembre de 2023).
- b) La convocatòria del FOGAIBA de subvencions per a inversions en la transformació, comercialització i desenvolupament de productes agroalimentaris per als anys 2025 i 2026 (BOIB núm. 165, de 16 de desembre de 2025).

Disposició adicional quarta

Normes per a les administracions insulars i locals

El que estableixen els capítols II i IV d'aquest Decret Llei serà d'aplicació als consells insulars, els ajuntaments i els ens públics de caràcter instrumental que depenguin d'alguna d'aquestes administracions o hi estiguin vinculats, sens perjudici de la legislació de subvencions i de contractació de caràcter bàsic, i de l'autonomia local i insular.

Disposició adicional cinquena

Insularitat

Les ajudes directes que es regulen en aquest Decret Llei, així com les altres mesures que se'n derivin, han de tenir en compte la doble insularitat de Menorca i Eivissa, així com la triple insularitat de Formentera.

Disposició adicional sisena

Normes especials per gestionar els crèdits per fer front als expedients de despesa originats per la crisi econòmica produïda pels efectes de la guerra a l'Orient Mitjà

1. Els crèdits que financin les actuacions previstes en aquest Decret Llei destinades a fer front als efectes directes provocats per la guerra de l'Orient Mitjà s'han d'imputar al programa de la classificació funcional adient per raó del tipus d'actuació i al subprograma finalitzat en OM que s'habiliti a l'efecte.
2. El conseller d'Economia, Hisenda i Innovació ha d'habilitar els crèdits necessaris en les seccions pressupostàries corresponents per executar les mesures previstes en aquest Decret Llei i, en general, en la resta d'instruments jurídics normatius o no normatius que impliquin una despesa a càrrec del pressupost de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears imputable als subprogrames pressupostaris a què es refereix l'apartat anterior.

Els crèdits per atendre les despeses previstes a l'article 11 i dels articles 14 al 22, tenen la condició d'ampliables, als efectes prevists en la Llei 14/2014, per a l'exercici pressupostari de 2026.

Els crèdits per a les actuacions regulades en aquest Decret Llei s'han de finançar amb càrrec als ingressos no prevists procedents del sistema de finançament autonòmic; als crèdits dels estats de despeses dels pressuposts prorrogats que calguin a fi d'atendre les obligacions derivades de compromisos jurídics i les obligacions legalment exigibles per raons d'interès públic prevalent a què es refereix el primer paràgraf de l'article 4.2.b) de l'Ordre 39/2015; al fons de contingència, de la manera que preveu l'apartat 3 de l'article 38 de la Llei 14/2014, o amb la baixa d'altres crèdits dels pressuposts de la Comunitat Autònoma.

Les aplicacions dels recursos a què es refereix el paràgraf anterior per al finançament exclusiu de les mesures contemplades en aquest Decret Llei les ha d'aprovar el conseller d'Economia, Hisenda i Innovació amb l'informe del director general de Pressuposts i Finançament, sense necessitat d'obtenir l'autorització prèvia del Consell de Govern.

3. Excepcionalment, es poden aprovar transferències de crèdit que minorin crèdits per a operacions de capital en els casos en què els crèdits incrementats es destinin a finançar operacions corrents amb càrrec als subprogrames OM.

4. Per a l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears s'estableix, per als crèdits habilitats als subprogrames OM durant l'exercici 2026, una vinculació a nivell de secció i subprograma.

Això no obstant, quan els crèdits tinguin la consideració de despesa amb finançament afectat, la vinculació ha de quedar fixada a nivell de secció, subprograma i fons.

5. La Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació, previ informe del director general de Pressuposts i Finançament, i d'acord amb les disponibilitats pressupostàries i els objectius d'estabilitat pressupostària de l'exercici corrent, pot acordar la incorporació dels romanents de crèdit compromesos corresponents als subprogrames OM a l'exercici 2027, a càrrec provisionalment del resultat de l'exercici. En tot cas, abans del 31 de desembre de 2027, aquest finançament provisional s'ha de corregir amb baixa amb altres crèdits de caràcter no financer.

6. Així mateix, no és necessari que el Consell de Govern exceptui de l'aplicació dels límits als quals es refereix la lletra a) de l'article 65.5 de la Llei 14/2014 les despeses amb abast pluriennal que s'imputin als subprogrames OM.

7. Els expedients de modificació de crèdit necessaris per donar compliment a l'establert a l'apartat 2 d'aquesta disposició addicional quedaran exempts del tràmit, si n'hi ha, de fiscalització prèvia.

Disposició addicional setena

Mesures addicionals en matèria de contractació i de subvencions

1. Els òrgans de contractació de les administracions i entitats d'àmbit autonòmic, insular i local de les Illes Balears han de vetllar perquè, en els pressuposts base de licitació dels contractes que s'hagin de licitar des de l'entrada en vigor d'aquest Decret llei i fins al 31 de desembre de 2026, es fixi un percentatge del 17 % en el concepte de despeses generals de l'empresa a què es refereix l'article 131 del Reglament general de la Llei de contractes de les administracions públiques, aprovat pel Reial decret 1098/2001, de 12 d'octubre.

Aquest percentatge màxim del 17 % es podrà reduir abans del 31 de desembre de 2026, en el marc del que estableix la norma reglamentària esmentada en el paràgraf anterior, en cas d'una eventual millora del context econòmic i financer resultant de la crisi de la guerra a l'Orient Mitjà i en funció dels tipus de contractes i de l'estructura de costos de cada un dels sectors d'activitat empresarial.

2. Els òrgans gestors dels ajuts extraordinaris prevists en aquest Decret llei procuraran, en l'àmbit de les seves competències, adoptar mesures per garantir que els ajuts concedits contribueixen a evitar, en la mesura del seu import, que els majors costos que els beneficiaris hagin de suportar per raó de la situació econòmica que es generi com a conseqüència de la crisi provocada per la guerra a l'Orient Mitjà siguin repercutits sobre els preus de venda als consumidors i usuaris.

Disposició derogatòria única

Normes que es deroguen

Queden derogades totes les normes de rang igual o inferior que s'oposin al que disposa aquest Decret llei.

Disposició final primera

Modificacions del Decret legislatiu 1/2014, de 6 de juny, pel qual s'aprova el Text refós de les disposicions legals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria de tributs cedits per l'Estat

1. L'apartat 1 de l'article 3 *quater* del Text refós de les disposicions legals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria de tributs cedits per l'Estat, aprovat pel Decret legislatiu 1/2014, de 6 de juny, queda modificat de la manera següent:

1. Per a l'exercici fiscal de 2026, s'estableix una deducció pel cost dels interessos abonats pels contribuents en contractes de préstecs o crèdits amb garantia hipotecària i amb tipus d'interès variable subscrits per finançar l'adquisició d'habitatge, amb les condicions següents:

1a. L'immoble per a l'adquisició del qual s'hagi constituït la hipoteca és l'habitatge habitual del contribuent.

2a. L'import de la deducció és la diferència entre els interessos abonats l'any 2026 i els interessos abonats el 2025, amb el límit màxim de 400 euros per contribuent.

2. L'article 3 *quinquies* del Text refós esmentat queda modificat de la manera següent:

Article 3 quinquies**Deducció per obtenció de subvencions o ajuts per pal·liar l'impacte provocat per la guerra a l'Orient Mitjà durant l'any 2026**

1. Els contribuents que integrin en la base imposable general de l'impost sobre la renda de les persones físiques l'import corresponent a subvencions o ajudes atorgades per la Comunitat Autònoma de les Illes Balears que tinguin per objecte pal·liar l'impacte provocat per la guerra a l'Orient Mitjà durant l'any 2026 poden aplicar una deducció en la quota íntegra autonòmica de l'impost.

L'import de la deducció a què es refereix el paràgraf anterior serà el resultat d'aplicar el tipus mitjà de gravamen autonòmic sobre l'import de la subvenció o ajut integrat en la base liquidable autonòmica.

2. Les subvencions o ajudes a què es refereix aquest article poden formar part dels rendiments d'activitats econòmiques del contribuent. En aquest cas, l'import de la deducció serà el resultat d'aplicar el tipus mitjà de gravamen autonòmic sobre la part proporcional del rendiment net reduït que correspongui a l'ajuda o subvenció respecte al total d'ingressos íntegres.

Disposició final segona**Modificacions de la Llei 6/2025, de 23 de juliol, de pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2025**

1. L'apartat 2 de l'article 7 de l'esmentada Llei 6/2025, de 23 de juliol, de pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2025, queda modificat de la manera següent:

2. No obstant això, la Mesa del Parlament de les Illes Balears, el Consell de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, el Servei de Salut de les Illes Balears i l'Agència Tributària de les Illes Balears poden acordar la incorporació de crèdits amb càrrec al romanent de tresoreria corresponent al seu pressupost respectiu, amb els informes previs, pel que fa al Servei de Salut de les Illes Balears i a l'Agència Tributària de les Illes Balears, de la Direcció General de Pressuposts i Finançament i de la Direcció General del Tresor, Política Financera i Patrimoni.

Així mateix, la Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació, amb l'informe previ de la Direcció General de Pressuposts i Finançament i d'acord amb les disponibilitats pressupostàries i els objectius d'estabilitat pressupostària de l'exercici, pot acordar la incorporació dels romanents de crèdit compromesos del darrer exercici pressupostari dels programes 562A (abastiment d'aigua) i 562B (sanejament i depuració d'aigües), els quals s'imputaran al fons per al finançament del cicle de l'aigua (secció 38), i del programa 571K (relatiu al fons de prevenció i gestió de residus), els quals s'imputaran al fons de prevenció i gestió de residus (secció 39), amb càrrec provisionalment al resultat de l'exercici corrent. En tot cas, abans del tancament de l'exercici, aquest finançament provisional es corregirà de la manera que correspongui d'entre les previstes en el paràgraf tercer de l'apartat 4 de l'article 6 anterior.

2. La lletra c) de l'apartat 3 de l'article 7 de la Llei 6/2025 esmentada queda modificada de la manera següent:

c) Els ingressos no prevists procedents del sistema de finançament autonòmic. En particular, en cas que s'aprovin els pressuposts generals anuals de l'Estat amb posterioritat a l'aprovació dels pressuposts generals anuals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i també en els casos de pròrroga pressupostària, es pot generar crèdit per adaptar el pressupost de despeses i ingressos de la Comunitat Autònoma a les previsions definitives del sistema de finançament que resultin dels pressuposts generals anuals de l'Estat o, en defecte d'aquests, de les previsions d'ingressos que contengui la comunicació que faci el Ministeri d'Hisenda a la Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació respecte dels lliuraments a compte i de la liquidació anual del sistema per a l'exercici corresponent en relació amb els recursos del sistema subjectes a liquidació. Amb caràcter excepcional, en aquests mateixos casos i en relació amb els recursos del sistema no subjectes a liquidació, també es pot generar crèdit d'acord amb la previsió de tancament de l'exercici en relació amb aquests recursos que resulti de l'informe previ emès per la Direcció General de Pressuposts i Finançament amb fonament en l'execució pressupostària de, com a mínim, els sis primers mesos de l'exercici corresponent. Els crèdits que es generin es destinaran a les finalitats que determini prèviament el Consell de Govern, a proposta del conseller d'Economia, Hisenda i Innovació, i amb l'informe de la Direcció General de Pressuposts i Finançament, d'acord amb les disponibilitats pressupostàries i els objectius d'estabilitat pressupostària aplicables a l'exercici corresponent, tenint en compte que, respecte dels recursos del sistema no subjectes a liquidació, aquestes finalitats es limitaran en tot cas al compliment d'obligacions que, per imperatiu legal, siguin exigibles a la Comunitat Autònoma, bé perquè es tracti d'obligacions directament derivades de preceptes de rang legal, bé perquè es tracti d'obligacions derivades de negocis jurídics vàlidament celebrats. Tot això, sens perjudici que, en cas que aquests ingressos siguin inferiors als prevists en els pressuposts generals de la Comunitat Autònoma, el conseller d'Economia, Hisenda i Innovació pugui declarar la indisponibilitat dels crèdits que consideri adequats, d'acord amb el que estableixen els articles 53 i 81.2 de la Llei 14/2014.

3. S'afegeix un nou apartat, l'apartat 3, a la disposició addicional primera de l'esmentada Llei 6/2025, amb la redacció següent:

3. Així mateix, s'autoritza el Consell de Govern i els òrgans competents del Parlament de les Illes Balears, de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears i de la Universitat de les Illes Balears perquè, per a tots els col·lectius objecte dels articles 12 a 15 i 20 d'aquesta Llei, i també de l'apartat 1 d'aquesta disposició addicional, els òrgans competents respectius esmentats en l'apartat 2 d'aquesta mateixa disposició addicional acordin la data d'efectivitat de l'increment retributiu de l'1,5 per cent per a l'any 2026 que preveuen els articles 2.1 i 3 del Reial decret llei 14/2025, de 2 de desembre, pel qual s'aproven mesures urgents en matèria de retribucions en l'àmbit del sector públic, així com dels endarreriments corresponents, a comptar des de l'1 de gener de 2026, respecte de les retribucions vigents a 31 de desembre de 2025.

Pel que fa al possible increment retributiu addicional i consolidable del 0,5 per cent per a l'any 2026, amb efectes també des de l'1 de gener de 2026 i respecte de les retribucions vigents a 31 de desembre de 2025, a què es refereixen els articles 2.2 i 3 del Reial decret llei 14/2025 esmentat, aquest es farà efectiu des del mateix moment en què així ho acordi i desplegui efectes l'acord del Consell de Ministres que preveu el segon paràgraf de l'article 2.2 esmentat.

En tot cas, i de conformitat amb el que estableix l'apartat 1 d'aquesta disposició addicional, s'entendran com a retribucions vigents a 31 de desembre de 2025, per a tots els col·lectius a què es refereix l'apartat 1 esmentat, les retribucions resultants d'aplicar l'increment del 2,5 per cent respecte de les retribucions vigents a 31 de desembre de 2024, que preveu l'article 1 del Reial decret llei 14/2025, sens perjudici del calendari d'abonament dels imports i dels endarreriments corresponents que resultin de l'acord o dels acords del Consell de Govern, o dels òrgans competents respectius per a cada col·lectiu, que si escau es dictin en el marc de l'article 3 del Reial decret llei 14/2025.

Disposició final tercera

Entrada en vigor

Aquest Decret llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Palma, 1 d'abril de 2026

El conseller d'Economia, Hisenda i Innovació

Antoni Costa i Costa

La presidenta

Margarita Prohens Rigo

**La consellera de Presidència, Coordinació de l'Acció de Govern i
Cooperació Local**

Antònia Maria Estarellas Torrens

El conseller d'Empresa, Autònoms i Energia

Alejandro Sáenz de San Pedro García

El conseller d'Habitatge, Territori i Mobilitat

José Luis Mateo Hernández

La consellera de Treball, Funció Pública i Diàleg Social

Catalina Teresa Cabrer González

El conseller d'Agricultura, Pesca i Medi Natural

Joan Simonet Pons

El conseller de la Mar i del Cicle de l'Aigua

Juan Manuel Lafuente Mir

